

สัมฤทธิผลการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์

จังหวัดภาคกลางตอนบน 1

The Management Achievement of Sub district Administration Organization of Provinces in the Upper Central Strategic Group 1

ศิรินทร์ พุ่มวัน¹ เกษมชาติ นเรศเสนีย์² ทรงศักดิ์ เกียรติสุข³ และบุญเรือง ศรีเรห์ญ⁴
Sirinthorn Poomwan¹ Kasemchart Naressenie² Songsak Kiattisuk³
and Boonrueng Sriharun⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 2) เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการให้เกิดสัมฤทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยเก็บข้อมูลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี ซึ่งประกอบด้วย ห้องสินจังหวัดจำนวน 4 คน นายนกองค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน รองนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 คน ประธานสภาพองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน รวมทั้งหมดจำนวน 24 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยเชิงเนื้อหาประกอบด้วยการแปลจากการตีความผลการวิจัย พบว่า

1) ปัญหาและอุปสรรคของในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 มี 4 ประเด็น คือ 1) ระบบการตรวจสอบภายในของหน่วยงานยังขาดความเหมาะสมทำให้เป็นช่องทางการแสวงหาประโยชน์ 2) ศักยภาพบุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) กฎระเบียบข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบลในการกำกับดูแลและส่งเสริมการกระจายอำนาจ และ 4) ประชาชนขาด จิตสำนึกในการพึ่งตนเองทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

2) แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการ ให้เกิดสัมฤทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ประกอบด้วยแนวทางการบริหารที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ 1) ให้มีระบบการตรวจสอบที่เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานโดยการเน้นความสำคัญ 3 ประการ คือ การใช้

¹ รัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

² อาจารย์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

⁴ อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส การเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประเมิน และการนำผลการประเมินไปปรับปรุงหน่วยงาน 2) แนวทางการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเน้นความสำคัญ 3 ประการ คือ การสร้างภาวะผู้นำที่เหมาะสมให้แก่ผู้บริหาร การสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่บุคลากรทุกระดับ และเสริมสร้างจิตสำนึกเพื่อประโยชน์ส่วนรวมแก่บุคลากรทุกระดับ 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลมากขึ้น และ 4) การวางแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาท้องถิ่นควรเน้นความสำคัญ 3 ด้าน คือด้านคุณภาพชีวิต ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสำคัญ : โครงสร้างองค์กรปัจจัยการบริหารจัดการองค์กร แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการ

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study problems and obstacles in performance processes of the provinces in the upper central strategic group 1 and 2) to propose appropriate guidelines for management of the achievement effective administration of these sub district administrative organizations. In this research, qualitative research conducted by in-depth interviews with key informants repository sub district of the Central Province the upper one strategic group 1.

Nonthaburi, Pathumthani Ayutthaya and Saraburi consisting of Local provincial 4 people sub district administration organization president 4 people, Vice president, corporate management district for 8 people, sub district council 4 people, permanent and sub district 4 people. Total of 24 people the researcher used purposive sampling. And analyzed by content of the translations misinterpreted.

The results showed that.

1. The problems and obstacles in performance processes of the provinces in the upper central strategic group 1 composed of 4 aspects : 1) The internal auditing system of the organization was in effective at preventing corruption. 2) People competency of was not ready for responsibility and efficient management. 3) The rules and regulations of sub district administrative organization in supervision and decentralization promotion. (4) The people lacked of consciousness in self-reliance comprising economic, social, cultural and environmental aspects mostly on supports.

2. The proposed practical guidelines for management of the achievement effective administration of these sub district administrative organizations comprised of 4 components : 1) the auditing system should be more appropriate for the organizational mission focusing on 3 dimensions having efficient and transparent budgeting system, improving the competency auditor and of evaluation results

for organization at improvement, 2) the guidelines for personnel potential improvement should be focused ; developing leader administrates should be virtue and morality and being aware of public benefit. 3) enhancing applications effective administration and 4) the strategic local development planning should be emphasized on 3 dimensions as follows ; quality of life, infrastructure and education, religion and local culture for having sustainable development.

Keyword : Organization, Factors for Enterprise Management, Appropriate Approach to Management.

บทนำ

สำหรับประเทศไทย มีรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นระยะเวลาเกือบ 100 ปี แต่การปกครองท้องถิ่นช่วงเวลานั้นไม่มีบทบาทต่อการบริหารการปกครองประเทศ เนื่องจากขาดการสนับสนุนส่งเสริม ให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของประชาชนอย่างที่ควรเป็น กระทั้งมีการปฏิรูประบบการเมืองช่วงทศวรรษที่แล้ว การตีตัวกราฟและการกระจายอำนาจทำให้สังคมไทยหันมาสนใจต่อประเด็นการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจัง ดังที่นัดได้จากบทบัญญัติห้ายามาตรา ในรัฐธรรมนูญปี พ.ศ.2540 และปี พ.ศ.2550 ให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น ทั้งด้านการบริหารปกครองตนเอง และการสนับสนุนความต้องการของประชาชนในการจัดทำบริการสาธารณูปการ ปกครองท้องถิ่นดำเนินขั้นบนเพื่อฐานที่มีอยู่ การปกครองท้องถิ่นจะมีผลต่อการพัฒนาชุมชน ซึ่งมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง และกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะสำคัญของ การปกครองท้องถิ่น ที่เน้นการมีอำนาจจัดการในระดับหนึ่ง ที่มีการเลือกตั้ง (โภวิทย์ พวงงาม, 2548) มีองค์กรที่เป็นสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเอง และที่สำคัญคือประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง สรุป อาจกล่าวได้ว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐได้กระจาย

อำนาจบริหารให้แก่ประชาชนปกครองตนเองในชุมชน ที่มีพลเมืองหนาแน่นพอสมควร และมีรายได้เพียงพอแก่ การปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นรากแก้วของการปกครองระบบของประเทศไทย ทั้งนี้ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้การปกครองในระดับท้องถิ่น ด้วยตนเอง (โภวิทย์ พวงงาม, 2548)

องค์การบริหารส่วนตำบลลึ้งเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีฐานะเป็นนิติและบุคคล ที่เกิดขึ้นกับประชาชนมากที่สุดสามารถดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ แต่ทั้งนี้อำนาจหน้าที่ที่ปฏิบัติให้บรรลุและเกิดประสิทธิภาพได้นั้นประชาชนต้องเป็นผู้กำหนดพิธีทางในการวางแผนนโยบายอย่างเป็นอิสระด้วย (Ebert and Micheal., 1975) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกด้านให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นของประชาชนเอง หากประชาชนมีความรู้สึกอย่างนี้ (Purnomo, H., Mendi-za, G.A., Prabhu, R., 2004) แล้วเชื่อได้ว่าชุมชนเกิดความเข้มแข็ง มีกลไกที่เกิดศักยภาพและในอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลอาจใกล้ชิดกับประชาชน และทรัพยากรต่างๆ ในชนบท รู้สึกลับปัญหาความต้องการที่แท้จริงรวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาได้

เป็นอย่างดี อันจะส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมในชุมชนและเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานการจัดการทรัพยากรและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้อย่างอิสระและคล่องตัวมากขึ้น เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรของประชาชนที่สามารถกระตุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อสังคมท้องถิ่น ปัญหาความต้องการของชุมชน หรือสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นได้ช่วยกันตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ แต่ตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเท่าที่ควร (วิชาญ ล้ำจวน, 2550)

การศึกษาในครั้งนี้จะดำเนินการศึกษาการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ กลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ซึ่งประกอบไปด้วยจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี กลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ทั้งเป็นพื้นที่ที่ทุกฝ่ายต่างให้ความสนใจและมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (สัมฤทธิ์ สุขวงศ์, 2545) อันนำมาสู่การเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการ มีความหลากหลายของภารกิจ ทั้งภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ มีความหลากหลายทางชีวภาพและมีความสมมูลนิยม ทรัพยากรธรรมชาติ มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อื้อต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและมีความพร้อมทางภูมิศาสตร์ที่อื้อต่อการลงทุนและการส่งออก ทำให้เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงและกระจายสินค้าของภูมิภาคและสามารถกระจายต่อไปยังจังหวัดต่างๆ ในภาคอื่นๆ ดังนั้น

การศึกษางานวิจัยนี้จึงมีความสำคัญในการชี้ให้เห็นถึงสัมฤทธิผลการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล จากรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์ และผลการสำรวจดังกล่าว จะได้นำมาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิผลการพัฒนาโครงการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล จากรณีศึกษาการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเบรียบเทียบระหว่าง องค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาโครงการมากที่สุด รวมถึงให้ได้ข้อมูลในการบริหารที่ดีและนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการอบแนวคิด วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ข้าราชการและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ตระหนักรถึงความสำคัญของการบริหารที่ดี และเพื่อเป็นการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาระบบการบริหารของตนเองอีกทั้งเป็นแบบอย่างให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1
- เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการให้เกิดสัมฤทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1

สมมติฐานการวิจัย

สัมฤทธิผลการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์ ด้านนโยบายสาธารณะ โครงการสร้างองค์กร และปัจจัยการบริหารจัดการองค์กร มีผลต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยฉบับนี้จะศึกษากรณีการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 มีขอบข่าย ดังนี้

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงนโยบายการบริหาร กระบวนการดำเนินงาน ต่างๆ ที่นำไปสู่การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยศึกษาจากข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสู่การพัฒนาท้องถิ่น

2) ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยฉบับนี้จะศึกษากรณีการบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี

3) ขอบเขตด้านประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ที่ข้อมูลสำคัญที่เป็นบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับดูแลหรือมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี คือ ท้องถิ่นจังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวม 4 คน นายก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดละ 1 คน จำนวน 4 คน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดละ 2 คน จำนวน 8 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดละ 1 คน จำนวน 4 คน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดละ 1 คน จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 24 คน

4) ขอบเขตด้านเวลาการวิจัยครั้งนี้จะเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – เดือนพฤษจิกายน พ.ศ. 2556 รวมทั้งสิ้น 5 เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สัมฤทธิผลการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัด

ปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดสระบุรี ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้อยู่ในพื้นที่ 4 จังหวัด ในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 (จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี) โดยเลือกจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับงบประมาณการบริหารจัดการที่ดี จังหวัดละ 1 ตำบล รวมทั้งสิ้น 4 ตำบล ได้แก่ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเพrhoา อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 2) องค์การบริหารตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 3) องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขากอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 4) องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขาวง อำเภอปันหยุ่น จังหวัดสระบุรี กับกลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ท้องถิ่นจังหวัดจังหวัดละ 1 คน รวม 4 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดละ 1 คน จำนวน 4 คน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดละ 2 คน จำนวน 8 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดละ 1 คน จำนวน 4 คน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดละ 1 คน จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลกระทบต่อความสามารถในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ นโยบายสาธารณะ โครงสร้างองค์กร และปัจจัยการบริหารจัดการองค์กร ถูกนำมาตั้งเป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบโดยตรงในฐานะที่ท่าน

เหล่านี้เป็นผู้สร้างความเจริญก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ห้องถันจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลประชานสภา องค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งสิ้นจำนวน 24 คน

1. แบบสัมภาษณ์ ในการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย การนั่นได้ร่างชุดคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

1.2 ขอคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับรูปแบบชุดคำถามแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

1.3 นำรูปแบบชุดคำถามที่สร้างขึ้น มาตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงพินิจ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและครอบคลุมของแบบสอบถามกับนิยามปฏิบัติการ และพร้อมพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือ หลังจากนั้นนำมาปรับแก้ชุดคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 5 ให้คณะกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และนำไปทดสอบ (Tryout) กับผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบโดยตรงในฐานะที่ท่านเหล่านี้เป็นผู้สร้างความเจริญก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ในการมีส่วนร่วมของการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

1.5 นำชุดคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2. แบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลจะดำเนินการโดยผู้วิจัย จัดเก็บด้วยตัวเองและมีผู้ช่วยวิจัย ในการเก็บข้อมูล จากแบบสัมภาษณ์ขององค์การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏไlayองลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ยื่นต่อ กลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตในการติดต่อบนแบบสอบถาม และสัมภาษณ์

2) ติดต่อขอความร่วมมือกับ ห้องถัน จังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายก องค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ (จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ และการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3) การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และโดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารเฉพาะในส่วนที่มีการเชื่อมโยง ถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และข้อมูลที่ได้รับ การกล่าวถึงในการสัมภาษณ์ 4) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structure In-dept Interview) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ดำเนินการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เชิงลึก จากผู้ใช้ข้อมูลสำคัญ มาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูลเหล่านี้อีกครั้งหนึ่ง โดยเปรียบเทียบ จากการฟังบันทึกเทปซ้ำ แล้วนำข้อมูลที่ได้มารวบรวม

จัดระบบให้เป็นหมวดหมู่ นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาสรุป หาใจความสำคัญโดยตีความหมาย และแยกแยกข้อมูล ที่มีความหมายเดียวกันอยู่ในแนวเรื่องเดียวกัน การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลมาเรียงเรียงและจำแนก อย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโดย ความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวมรวมได้ โดยทำไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวม ข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่างๆ ได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้ว ไม่มีความซัดเจน ก็จะตาม ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ เหล่านั้น เพื่อ ตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อมูล เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณได้ Newman วิเคราะห์เพื่อ หาความเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

2) การตรวจสอบและการวิเคราะห์ ข้อมูล ในขั้นแรกผู้วิจัยได้ตรวจสอบว่าได้ข้อมูล เพียงพอแล้วหรือยัง ข้อมูลนั้นได้ตอบปัญหาของการ วิจัยแล้วหรือไม่ หากผู้วิจัยพบว่าได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกัน ผู้วิจัยจะตรวจสอบว่าข้อมูลที่แท้จริงเป็นอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ใช้กันมากใน การวิจัยเชิงคุณภาพคือการตรวจสอบข้อมูลแบบ สามเส้า (Triangulation)

ผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

1) ปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร จัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์ จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 สรุปผลได้ดังนี้ ในการ บริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลของ การวิจัย พบว่า นานาองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มา จากการเลือกตั้งทั้งหมด รวมถึงองค์กรบริหารส่วน ตำบลยังมีฐานะเป็นนิติบุคคลจึงมีความสามารถในการ ดำเนินติกรรมสัญญาโดยไม่ต้องผ่านทางราชการ เป็นผล

ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความคล่องตัวในการ ดำเนินการ (อนันต์ เดชโยธิน, 2554) และผู้บริหารก็ มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มากขึ้น ทำให้องค์การบริหาร ส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถ สนับสนุนตอบต่อการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลได้มากขึ้น อันทำให้ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพึง พอกใจ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสำคัญ ต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ในส่วนท้องถิ่นจังหวัดนั้นโดย กำกับเรื่องกฎข้อบังคับ โดยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่นๆ ในพื้นที่ ที่รับผิดชอบ ให้ดำเนินการตามอำนาจ หน้าที่ตาม กฎหมาย นโยบายของรัฐบาลและระเบียบท้องถิ่นที่ กำหนด รวมถึงการให้คำปรึกษา แนะนำ กำหนด แนวทางแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การพัสดุรวมทั้งควบคุมตรวจสอบการเงินบัญชี การพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตาม กฎหมายระเบียบข้อบังคับและหลักเกณฑ์ที่กำหนด แต่บางครั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบางตำบลยัง ทำงานเกินอำนาจหน้าที่ และครอบคลุมอำนาจหน้าที่ (ตรีพร ชาติแสนปิง, 2547)

ดังนั้นสรุปผลที่มีการเพิ่มศักยภาพในการ ดำเนินกิจการร่วมกันจัดทำบริการสาธารณสุข ปรับโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล การส่งเสริม การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เพื่อให้เกิดการบูรณาการในท้องถิ่น ขององค์กร ปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กการพัฒนาช่องทางให้ ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเลือกรูปแบบโครงสร้าง ภายใน ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นตนเองได้ และการสร้าง สถาบันหรือองค์กรเพื่อทำหน้าที่สร้างความพร้อมของ ประชาชนในการเข้าไป มีส่วนร่วมและตรวจสอบใน กิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) แนวทางที่เหมาะสมในการ

บริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 สรุปผล ได้ดังนี้ ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลของการวิจัย พบว่าแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญต่อผลการดำเนินงาน และการตรวจสอบผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์การ ซึ่งจะต้องมีการกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของงาน และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้ล่วงหน้า โดยให้ผู้บริหารทุกระดับ สามารถขององค์การ และ ตลอดถึงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานขององค์การ มีส่วนร่วมในการคิด (วรรณต์ สุภากาศ, 2547) การบริหารจัดการ การตัดสินใจ การร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานบรรลุผล ตามที่ตั้งเอาไว้ ภายใต้เวลาและทรัพยากรที่จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ดังนั้นสรุป แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมุ่งหวังที่จะให้การบริหาร จัดการองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดี มีความโปร่งใส ทั้ง การบริหารและการเมืองประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบและส่งเสริมการปกครองในระบบ ประชาธิปไตย (นพร แสงหนุ่ม, 2544) โดยมีเป้าหมาย การพัฒนาทำให้ประชาชนได้รับการบริการจากองค์การ บริหารส่วนตำบลที่ดี และสะท้อนความเรียบง่าย ระมัดระวัง เวลาการให้บริการสั้น และรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร การเผยแพร่ข่าวสาร การให้ประชาชนได้ร่วมแสดง ความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจกับทางองค์การบริหาร ส่วนตำบลให้ทั่วถึงส่งเสริมให้ความรู้กฎหมายที่ต่าง ๆ แก่ประชาชน รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ แก่ประชาชน พัฒนาระบบการให้บริการข้อมูลข่าวสาร แก่ประชาชน และเผยแพร่และอบรมให้ประชาชน ได้มีความรู้ในเรื่องของกฎหมายและอื่น ๆ (วิรัตน์ ศานติอาภา, 2548) ใน การบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลให้บรรลุสัมฤทธิ์ผล

สรุปผลการวิจัย

1) ปัญหาและอุปสรรคของการบริหาร จัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่ม ยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 มี 4 ประเด็น คือ 1) ระบบการตรวจสอบภายในของหน่วยงานยังขาด ความเหมาะสมทำให้เป็นช่องทางการแสวงหา ประโยชน์ที่มีค่าได้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้ประกอบการเอกชน 2) การพัฒนาศักยภาพ บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบการบริหาร จัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการปกครองเพรษยังมีระดับ การศึกษาต่ำ ขาดสำนึกทางการเมือง และมีความ เคยชินกับระบบอุปถัมภ์ 3) ภูมิปัญญาบังคับของ องค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนดดูแลและส่งเสริม การกระจายอำนาจให้เป็นตามแผนที่วางไว้ในยังขาด ความชัดเจนทำให้ผู้ปฏิบัติยังมีมุ่งมองในการบริหารต่าง กันกับผู้บริหาร และ 4) ประชาชนขาด จิตสำนึกในการ พึ่งตนเองทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อมโดยยังรอการช่วยเหลือจากภาครัฐ เป็นส่วนใหญ่ทำให้ขาดการพัฒนาที่ยั่งยืน

2) แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารแบบ มุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่ม ยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ประกอบด้วย แนวทางการบริหารที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ 1) ให้มี ระบบการตรวจสอบที่เหมาะสมกับภารกิจของหน่วย งานโดยการเน้นความสำคัญ 3 ประเกต คือ การใช้งบ ประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส การเพิ่มขีด ความสามารถของผู้ประเมิน และการนำผลการประเมิน ไปปรับปรุงหน่วยงาน 2) แนวทางการพัฒนาศักยภาพ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเน้นความ สำคัญ 3 ประการ คือ การสร้างภาวะผู้นำที่เหมาะสม ให้แก่ผู้บริหาร การสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ บุคลากรทุกระดับ และเสริมสร้างจิตสำนึกเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวมแก่บุคลากรทุกระดับ 3) ส่งเสริมและ สนับสนุนการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้มี

ประสิทธิภาพมากขึ้น และยืดมั่นในหลักธรรมาภิบาลมากขึ้น และ 4) การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นควรเน้นความสำคัญ 3 ด้าน คือด้านคุณภาพชีวิต ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความคิดเห็นของข้าราชการในหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่ต่อแนวการปฏิบัติตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการของหน่วยงานว่ามีความเหมาะสมสมเพียงใด

2) องค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ควรมีสนับสนุนส่งเสริม และผลักดัน ให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นให้มีสมรรถนะทางด้านการบริหารแบบมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ให้เป็นการบริหารที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลขององค์กรเป็นหลัก ให้ความสำคัญกับการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนด

3) องค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ควรมีสนับสนุนส่งเสริม และผลักดัน ให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นให้มีสมรรถนะทางด้านความรอบรู้ในการบริหารอย่างสม่ำเสมอ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงด้วยความเมตตาณุเคราะห์ของคณะกรรมการคุณวิทยานิพนธ์โดยมี พลเอก ดร. เกษมชาติ นเรสeneย์ ประธานคุณคุณวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ เกียรติสุข และอาจารย์ ดร. บุญเรือง ศรีเรหะภูมิกรรมการคุณคุณวิทยานิพนธ์ ได้ให้ความเมตตาณุเคราะห์เป็นที่ปรึกษาโดยได้ใช้กระบวนการการเปิด ปรับเปลี่ยน ให้กับผู้วิจัยจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

โกวิทย์ พวงงาม. (2548). การปักครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วิญญาณ.
ตรีพร ชาติเสนปิง. (2547). การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการแสวงหารายได้ชุมชนเพิ่มเติม : กรณีศึกษาการผลิตน้ำดื่มบ่อปู ของกองทุนหมู่บ้าน บ้านบ่อปู องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
นวพร แสงหนุ่ม. (2544). ประสิทธิผลในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
วรรณท์ สุภาคاش. (2547). ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภู่ จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
วิชาญ จำจุน. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารงานส่วนตำบลบ้านแหง อำเภอจังหวัดลำปาง. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์, วิทยาลัยการปักครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
วิรัตน์ ศานติอาภา. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลเมืองลำพูน. (การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. (2546). การวิจัยทาง
สังคมศาสตร์. เชียงใหม่: คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมฤทธิ์ สุขส่งค์. (2545). ประสิทธิผลการบริหารงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณี
ศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลใน
จังหวัดกาฬสินธุ์. (วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม).

อนันต์ เดชโยวิน. (2544). การศึกษาสภาพการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบล อำเภอกรรณ จังหวัดขอนแก่น.
(วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต.
ขอนแก่น)

Purnomo, H., Mendoza, G.A. and Prabhu, R. (2004).
Developing a collaborative model
for community managed
resources: a qualitative soft
systems approach. **Tropical Forest
Science**, 16(1), 106-131.